

باسمه تعالی

بررسی ماده ۴۷ معاهده اقتصادی اوراسیا و بخش ۱۰ ضمیمه شماره ۷ معاهده

ماده ۴۷ معاهده اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU)

به موضوع «اقدامات محدودکننده موقت در تجارت کالا» (معرفی محدودیت‌های یک‌جانبه) می‌پردازد. به طور خلاصه، این ماده به کشورهای عضو اتحادیه (مانند قزاقستان، روسیه، بلاروس، ارمنستان و قرقیزستان) این حق را می‌دهد که در شرایط استثنایی و اضطراری، به صورت یک‌جانبه ممنوعیت‌ها یا محدودیت‌های موقتی را برای ورود یا خروج برخی کالاها در تجارت با کشورهای ثالث (خارج از اتحادیه) اعمال کنند.

بخش ۱۰ (Раздел X) از ضمیمه شماره ۷ معاهده اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU)

یکی از کلیدی‌ترین بندهای حقوقی این معاهده در رابطه با استقلال اقتصادی کشورهای عضو است. این بخش به طور ویژه به موضوع «اعمال اقدامات و محدودیت‌ها به صورت یک‌جانبه» (Применение мер в одностороннем порядке) اختصاص دارد.

ضمیمه شماره ۷ به طور کلی «پروتکل مقررات غیرتعرفه‌ای در مواجهه با کشورهای ثالث» است، و بخش ۱۰ آن سازوکار، شرایط و قواعدی را تعیین می‌کند که بر اساس آن‌ها یک کشور عضو (مانند قزاقستان) اجازه دارد بدون نیاز به موافقت اولیه سایر اعضای اتحادیه، شخصاً اقدام به وضع محدودیت‌های تجاری کند. مفاد و چارچوب اصلی این بخش شامل موارد زیر است:

۱- حق وضع محدودیت‌های یک‌جانبه در شرایط اضطراری

بر اساس این بخش، اگر یکی از کشورهای عضو تشخیص دهد که وضعیت بازار داخلی، امنیت ملی، یا منابع حیاتی‌اش در خطر است و امکان صبر کردن برای تصمیم‌گیری جمعی در کمیسیون اقتصادی اوراسیا (EEC) وجود ندارد، می‌تواند اقدامات غیرتعرفه‌ای (مثل ممنوعیت واردات یا صادرات، یا سهمیه‌بندی وزنی/تعدادی) را به طور یک‌جانبه اعمال کند.

۲- سقف زمانی مشخص (حداکثر ۶ ماه)

اقداماتی که بر اساس بخش ۱۰ وضع می‌شوند، ماهیت کاملاً موقتی دارند. طبق قانون، حداکثر دوره زمانی برای این محدودیت‌های یک‌جانبه ۶ ماه است.

۳- الزامات و مراحل قانونی برای کشور وضع‌کننده

کشوری که از اختیارات بخش ۱۰ استفاده می‌کند، ملزم به رعایت مراحل زیر است:

الف- اطلاع‌رسانی فوری: کشور مربوطه باید حداکثر ظرف چند روز پس از اتخاذ تصمیم، موضوع را به طور رسمی به کمیسیون اقتصادی اوراسیا (EEC) و سایر کشورهای عضو اطلاع دهد.

ب- ارائه توجیه فنی و اقتصادی: باید دلایل کافی (مانند تهدید تولیدکننده داخلی، اشباع بازار یا خطرات زیست‌محیطی) برای این اقدام اضطراری ارائه شود.

۴- فرآیند بررسی در اتحادیه پس از اعمال محدودیت یک‌جانبه توسط یک کشور، کمیسیون اقتصادی اوراسیا

موضوع را بررسی می‌کند. اتحادیه ممکن است در این مدت تصمیم بگیرد که این محدودیت را به یک قانون

سراسری در کل اتحادیه تبدیل کند، یا اینکه پس از انقضای دوره ۶ ماهه، این اقدام ملغی شود.